

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ НАМН
УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної Установи
«Інститут травматології та ортопедії НАМН
України», доктор медичних наук, професор

Ю. Поляченко

«25» травня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки»
ВД 2.1.30**

підготовки докторів філософії
в аспірантурі Державної Установи «Інститут травматології та ортопедії НАМН України»
з галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Ортопедія і травматологія»)

Київ – 2021 р.

ВСТУП

Робочу програму навчальної дисципліни ВД 2.1.30 «Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки» для підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в аспірантурі Державної Установи «Інститут травматології та ортопедії НАМН України» з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Ортопедія і травматологія») розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради «25» травня 2021 року, протокол № 7.

Розробники:

О.О. Коструб – професор, д-р мед. наук.

В.В. Котюк – старш. наук. співроб., кандидат мед. наук

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг кредитів – 3.

Загальний обсяг годин – 90: 30 години лекцій, 21 годин практичних занять, 15 години консультацій та 24 години самостійної роботи.

Рік підготовки – II-III -й.

Види навчальних занять – лекція, практичне заняття, консультація.

Вид оцінювання – іспит.

Програма включає 3 змістових модулів, поєднаних у логічну структурну схему:

Змістовий модуль 1. Артроскопія колінного суглоба.

Змістовий модуль 2. Артроскопія гомілковостопного суглоба.

Змістовий модуль 3. Артроскопія кульшового суглоба.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета навчальної дисципліни «Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки» - підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі знанням та розумінням стану сучасної медичної науки, зокрема ортопедії та травматології, з акцентом на оволодінні артроскопічним лікуванням ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок та умінням застосувати поглиблені науково-професійні знання для вирішення наукових проблем в медицині.

1.2 Завданням навчальної дисципліни є:

- оволодіння та удосконалення теоретичних знань, практичних навичок з артроскопічного лікування ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок;

- визначити етіологічні і патогенетичні фактори ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок;
- визначити тактику ведення хворих на ортопедичні захворювання та травми суглобів нижніх кінцівок та аналізувати дані допоміжних обстежень;
- оцінити типову клінічну картину та вміти діагностувати ортопедичні захворювання та травми суглобів нижніх кінцівок;
- аналізувати основні показники інструментальних методів дослідження при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- ставити діагноз та надавати медичну допомогу хворим при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- удосконалення теоретичних знань, практичних навичок з надання спеціалізованої ортопедо-травматологічної допомоги при лікуванні ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок у тому числі із застосуванням артроскопічної техніки.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

У результаті вивчення даної дисципліни слухачі повинні:

знати:

- методи діагностики різних видів ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок за допомогою клінічного обстеження та допоміжних методів діагностики;
- зміни на МРТ, рентгенограмах, КТ, сцинтиграфії, ультрасонографії при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- класифікацію ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок;
- визначення показів до диференційованого консервативного та хірургічного, у тому числі артроскопічного лікування при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- основні принципи медичної етики та деонтології, особливості контакту з хворими на ортопедичні захворювання та травми суглобів нижніх кінцівок;

вміти:

- встановити етіологію захворювання, навчитись оцінити анамнез, дані клінічної діагностики та перебіг при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- аналізувати дані додаткових методів дослідження при ортопедичних захворюваннях та травмах суглобів нижніх кінцівок;
- проводити диференційну діагностику з іншими станами;

- визначити та обґрунтувати покази до хірургічного (у тому числі артроскопічного) лікування ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок;
- володіти методикою закритої репозиції, вправлення вивихів, редресації, проведення мануальних діагностичних тестів при травмах та захворюваннях суглобів нижніх кінцівок;
- володіти диференційованим підходом до вибору засобів та способів консервативного лікування ортопедичних захворювань та травм суглобів нижніх кінцівок;
- оцінювати результати лікування та якість життя хворих із ортопедичними захворюваннями та травмами суглобів нижніх кінцівок;

сформувати комунікативні навички:

- зрозуміле донесення інформації у фаховому середовищі та інших суспільних групах;
- комунікативна компетентність лікаря, зокрема, уміння спілкуватися з хворими, дотримуючись відповідних етичних норм;

автономність та відповідальність:

- бути відповідальним за своєчасне оволодіння поглибленими науково-професійними знаннями для вирішення проблем діагностики та ефективного хірургічного, зокрема артроскопічного, лікування хворих із травмами та захворюваннями суглобів нижніх кінцівок;
- бути відповідальним за результати консервативного та/або хірургічного лікування хворих та якість їх життя у післяопераційному періоді;
- бути відповідальним за дотримання етичних норм, дотримання принципів академічної доброчесності;
- вміння працювати автономно і одночасно в команді фахівців.

Дисципліна забезпечує набуття аспірантами таких компетентностей:

- **Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в галузі охорони здоров'я, медицини (ортопедії і травматології), проводити власне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та /або професійної практики в галузі охорони здоров'я.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та

загальнокультурного рівня, оволодіння новими знаннями при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень.

ЗК2 Здатність на основі наукового пошуку виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї, обґрунтувати власні оригінальні концепції.

ЗК4 Здатність планувати, здійснювати особистий та професійний розвиток як науковця та демонструвати вміння досягати поставлених завдань і взятих обов'язків, здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні, освітньої діяльності.

ЗК5 Здатність розробляти наукові проекти, уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання, уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі, складати пропозиції щодо їх рішення.

ЗК7 Вміння працювати автономно з дотриманням норм наукової, дослідницької медичної етики, біоетики, академічної доброчесності щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження.

Спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК1 Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/ або професійної практики.

СК2 Здатність до опрацювання та критичного осмислення літературних джерел, розуміння природи медичних теорій, гіпотез і тлумачень, перевірки висновків, гіпотез інших дослідників за науковим напрямом дослідження в галузі медицини.

СК3 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, сучасного наукового обладнання та наукових методів дослідження в медицині (ортопедії і травматології).

СК4 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних науково-дослідних робіт.

СК5 Вміння презентувати, обґрунтовано відстоювати результати власних досліджень, формулювати власну думку під час виступів, дискусій, спілкування у фаховому середовищі з проблем ортопедії і травматології.

СК6 Здатність ефективно використовувати отримані результати наукових досліджень у науковій, освітній і практичній діяльності, передбачати результати їх впровадження в галузі охорони здоров'я.

СК7 Здатність розрізняти різні рівні медичного аналізу, формулювати медичні узагальнення на основі діагностичних даних, обирати методики для різних типів діагностичних досліджень.

СК8 Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які формуються в опорно-руховому апараті, методи їх діагностики та лікування, аналізувати особливості впровадження діагностичних та лікувальних технологій при ортопедо-травматологічній патології у різних вікових та нозологічних групах хворих.

СК9 Здатність збирати дані, будувати діагностично-лікувальну концепцію, аналізувати, систематизувати та презентувати отримані дані, використовувати загальнонаукові, медичні методи, пов'язані з ортопедо-травматологічною практикою для провадження ефективної та безпечної наукової і практичної діяльності.

СК10 Здатність вести спеціальну наукову та оформляти професійну документацію в практичній медичній фаховій діяльності ортопеда-травматолога та освітній діяльності.

СК11 Здатність оприлюднення результатів власного наукового дослідження, вести дискусію академічною українською та іноземною мовами відповідно до національних і міжнародних стандартів.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Артроскопія колінного суглоба.

Тема 1: Діагностично-лікувальна артроскопія. Лікування ушкоджень менісків. Синовектомії.

Тема 2: Артроскопічне лікування ушкоджень передньої хрестоподібної зв'язки.

Тема 3: Артроскопічне лікування пошкоджень суглобового хряща

(Остеоперфорація, аутологічна остеохондропластика, аллохондропластика, тканинна інженерія).

Змістовий модуль 2. Артроскопія гомілковостопного суглоба

Тема 1: Передня діагностично-лікувальна артроскопія. Лікування остеохондральних ушкоджень, вільних суглобових тіл, переднього конфлікту, латеральної нестабільності гомілковостопного суглоба.

Змістовий модуль 3. Артроскопія кульшового суглоба

Тема 1. Артроскопія кульшового суглоба при лікуванні внутрішньо-суглобового синдрому пахового болю.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки»

Тема	Кількість годин				Самостійна робота
	1	2	3	4	
Змістовий модуль 1. Артроскопія колінного суглоба					
1. Діагностично-лікувальна артроскопія. Лікування ушкоджень менісків. Синовектомії.	6	4	3		4
2. Артроскопічне лікування ушкоджень передньої хрестоподібної зв'язки.	6	4	3		5
3. Артроскопічне лікування пошкоджень суглобового хряща.	6	4	3		5
Змістовий модуль 2. Артроскопія гомілковостопного суглоба					
1. Передня діагностично-лікувальна артроскопія. Лікування остеохондральних ушкоджень, вільних суглобових тіл, переднього конфлікту, латеральної нестабільності гомілковостопного суглоба.	6	4	3		5
Змістовий модуль 3. Артроскопія кульшового суглоба					
1. Артроскопія кульшового суглоба при лікуванні внутрішньо-суглобового синдрому пахового болю.	6	5	3		5
Всього 90 годин (3 кредити)	30	21	15		24

1. ОЦІНЮВАННЯ рівня теоретичної підготовки за дисципліною

передбачає складання іспиту.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		А	Відмінно
90 – 100	Відмінно	А	Відмінно
82-89	Добре	В	добре (дуже добре)
75 – 81		С	добре
64 – 74	Задовільно	Д	Задовільно
60-63		Е	задовільно (достатньо)
35 – 59	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ теоретичної підготовки з дисципліни

«Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки»

- 1) Розриви менісків. Класифікація, діагностика, диференційований підхід до лікування.
- 2) Розриви передньої хрестоподібної зв'язки. Супутні ушкодження. Класифікація. Діагностика. Диференційований підхід до лікування.
- 3) Розриви задньої хрестоподібної зв'язки. Супутні ушкодження. Класифікація. Діагностика. Диференційований підхід до лікування.
- 4) Класифікація внутрішньо - суглобового синдрому пахового болю. Етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань.
- 5) Клініка та діагностика різних видів артрогенних ушкоджень кульшового суглоба.
- 6) Ультразвукова діагностика при внутрішньо – суглобових формах синдрому пахового болю.
- 7) Магнітно-резонансна томографія у діагностиці захворювань кульшового суглоба.
- 8) Диференційна діагностика артрогенних ушкоджень кульшового суглоба.
- 9) Показання до оперативного артроскопічного лікування ушкоджень кульшового суглоба.
- 10) Протипоказання до артроскопії кульшового суглоба.
- 11) Особливості хірургічного лікування при внутрішньосуглобових формах синдрому пахового болю.
- 12) Остеоперфорація, техніка виконання, показання, протипоказання, реабілітація після операції.
- 13) Аутологічна остеохондропластика, техніка виконання, показання, протипоказання, реабілітація після операції.
- 14) Методи та способи впливу на ушкодження суглобового хряща.
- 15) Передня діагностично-лікувальна артроскопія. Доступи, показання для застосування. Потенційні ускладнення та шляхи їх попередження.
- 16) Артроскопічне лікування остеохондральних ушкоджень, вільних суглобових тіл, переднього конфлікту гомілковостопного суглоба.

6. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

(аналітичне завдання)

до навчальної дисципліни

«Артроскопічні втручання при ураженні суглобів нижньої кінцівки», шифр ВД 2.1.30

1. Сучасні способи ортопедичного лікування ушкоджень суглобового хряща. Їх особливості, техніка, показання та протипоказання.
2. Сучасні підходи до діагностики та тактики лікування внутрішньосуглобових форм синдрому пахового болю.
3. Диференційовані підходи до хірургічного лікування різних внутрішньосуглобових форм синдрому пахового болю.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальна література відповідно до переліку рекомендованої до вивчення літератури.

Мультимедійні презентації відповідно до теоретичного курсу.

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальна програми з вибіркової навчальної дисципліни.

Практичні заняття у профільному відділі, відділеннях.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Штробель М. Руководство по артроскопической хирургии: в 2-х томах / М. Штробель // Бином, Москва. – 2012. – Т.1. 672 стр.
2. Freedman K.B., D'Amato M.J., Nedeff D.D., Kaz A., Bach B.R. arthroscopic anterior cruciate ligament reconstruction: a metaanalysis comparing patellar tendon and hamstring tendon auto-grafts. -Am. J. Sports Med.- 2003.- Vol. 31. - P. 2-11.
3. Manske R. Postsurgical Orthopedic Sports Rehabilitation. Knee and Shoulder. Mosby, Inc., an affiliate of Elsevier Inc. 2006. 714P.
4. Steckel H., Starman J.S., Baums M.H. Klinger H.M., Schultz W. Fu., F.H. Anatomy of the anterior cruciate ligament double bundle structure: a macroscopic evaluation //Scand J Med SciSports .-2007.- Vol. 17.- PP.387–392.
5. C. Niek van Dijk. Ankle Arthroscopy. Techniques Developed by the Amsterdam Foot and Ankle School. Springer-Verlag Berlin Heidelberg. 2014. 408P. DOI <https://doi.org/10.1007/978-3-642-35989-7>.
6. Артроскопическая хирургия тазобедренного сустава - Миронов С.П. - Практическое пособие. 2004.

7. Реабілітація після артроскопічних операцій у спортсменів. Под ред. Коструба А.А. (Коструб А.А., Рой И.В., Котюк В.В., и др.). ТОВ «Видавнича компанія «Наш формат», м. Київ 2015р., 272 с.
8. Артроскопічне лікування ушкоджень та захворювань великих суглобів. За ред. Коструба О.О. (Коструб О.О., Котюк В.В., Блонський Р.І., та ін.). Київ. ТОВ «Салютіс Прінт», 2019, 83с.
9. Аутологічна плазма в ортопедії й травматології. За ред. Коструба О.О., Поляченко Ю.В. (Коструб О.О., Поляченко Ю.В., Котюк В.В., та ін.). Київ. ООО «Основа-Прінт», 2020, 156 с.